

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 7. jula 2014. god.
Br.ref.:RK669/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučajevima br.

KI184/13, KI12/14, KI16/14, KI17/14, KI24/14, KI25/14

Podnosilac

Energetska korporacija Kosova

Ocena ustavnosti presuda Vrhovnog suda Republike Kosovo, Rev. br. 379/11, od 2. maja 2013. god., Rev. br. 192/13, od 3. oktobra 2013. god., Rev. br. 244/13, od 8. oktobra 2013. god., Rev. br. 192/13, od 3. oktobra 2013. god., Rev. br. 246/13, od 1. oktobra 2013. god., Rev. br. 271/13, od 31. novembra 2013

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela Energetska korporacija Kosova (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa glavnim sedištem poslovanja u Prištini.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava sledeće odluke Vrhovnog suda Kosova:

KI184/13, Rev. br. 379/11, od 2. maja 2013. god.
KI12/14, Rev. br. 192/13, od 3. oktobra 2013. god.
KI16/14, Rev. br. 244/13, od 8. oktobra 2013. god.
KI17/14, Rev. br. 192/13, od 3. oktobra 2013. god.
KI24/14, Rev. br. 246/13, od 1. oktobra 2013. god.
KI25/14, Rev. br. 271/13, od 31. novembra 2013. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenih odluka kojima je navodno povređeno pravo podnosioca zahteva na pravično i nepristrasno suđenje koje je garantovano članom 31. Ustava.
4. Ovaj slučaj je identičan sa sledećim slučajevima o kojima je već odlučio Ustavni sud:
 - a) Slučaj br. KI185/13, rešenje o neprihvatljivosti od 10. februara 2014. god.;
 - b) Slučaj br. KI186/09, rešenje o neprihvatljivosti od 18. februara 2014. god.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7 i 21.4 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-131, (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Između 28. oktobra 2013. god. i 10. februara 2014. god., podnosilac zahteva je pojedinačno podneo zahteve Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 31. oktobra 2013. god., predsednik Suda je imenovao sudiju Altay Suroy za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija Robert Carolan (predsedavajući), Ivan Čukalović i Enver Hasani.
8. Dana 2. decembra 2013. god., Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva KI184/13 i tražio punomoćje. Istog dana, Vrhovni sud i treća stranka R. GJ. su obavешteni o registraciji zahteva kopijom zahteva.
9. Dana 13. decembra 2013. god., podnosilac zahteva je zatim podnela dodatna dokumenta u vezi sa zahtevom KI184/13.
10. Dana 10. februara 2014. god., predsednik je naložio spajanje zahteva (KI184/13, KI12/14, KI16/14, KI17/14, KI 24/14 i KI25/14).

11. Dana 19. marta 2014. god., Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva KI12/14, KI16/14, KI17/14, KI24/14 i KI25/14 i tražio punomoćje, koje podnosilac zahteva još uvek nije podneo. Istog dana, Vrhovni sud je obavešten o registraciji zahteva.
12. Istog dana, u skladu sa pravilom 37. Poslovnika, Sud je obavestio podnosioca zahteva o spajanju zahteva.
13. Podnosilac zahteva nije podneo nikakv prigovor na odluku o spajanju zahteva.
14. Dana 25. aprila 2014. god., treće stranke H. M., E. Q., A. M., N. H. i M. N. su obaveštene o registraciji zahteva.
15. Dana 8. maja 2014. god., nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

16. Neodređenih dana, R. GJ., H. M., E. Q., A. M., N. H. i M. N. (u daljem tekstu: zaposleni) pokrenuli su postupke o radnom sporu protiv podnosioca zahteva kao poslodavca.
17. Zaposleni su bili u radnom odnosu kod poslodavca na neodređeno vreme (npr. u slučaju prvog zaposlenog R. GJ., ugovor o radu br. 11642/0 od 1. novembra 2008. god.) sve dok jedna stranka ne prekine ugovor.
18. Podnosilac zahteva je izrekao poslednju pismenu opomenu (npr. u slučaju prvog zaposlenog R. GJ. zapisnik br. 531 od 25. marta 2010. god.) zaposlenima "zbog neostvarivanja radnog učinka" za određeni vremenski period.
19. Podnosilac zahteva je obavestio zaposlene (npr. u slučaju prvog zaposlenog R. GJ. odluka br. 971 od 16. juna 2010. god.) (da se ugovor o radu prekida zbog "nezadovoljavajućeg izvršavanja radnih obaveza prema članu 11.1 (11.1 č), 11.4 (b) Uredbe 2001/28 o Osnovnom zakonu o radu, nezadovoljavajućih rezultata rada prema članu 8.1, 8.2, 8.3 (c), 8.4 (a) Pravilnika, za oktobar 2010. godine".
20. Menadžer distrikta za snabdevanje (npr. u slučaju prvog zaposlenog R. GJ., obaveštenje br. 972 od 15. juna 2010. god., i odluka br. 167 od 28. juna 2010. god.) odbio je zahtev zaposlenih za ponovno razmatranje prekida njihovih ugovora o radu.
21. Zaposleni su podneli zahtev Opštinskom sudu, tvrdeći da su odluke nezakonite i tražili su poništenje.
22. Opštinski sud (npr. u slučaju prvog zaposlenog R. GJ., presuda C.br. 334/10 od 18. maja 2011. god.) odbio je kao neosnovane zahteve zaposlenih.
23. Zaposleni su izjavili žalbu Okružnom sudu "zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava".

24. Okružni sud u Peći (npr. u slučaju prvog zaposlenog R.GJ., Ac. br. 255/2011) potvrdio je presude Opštinskog suda i odbio žalbe zaposlenih. Okružni sud je obrazložio:

„Pobijena presuda nije zahvaćena bitnim povredama odredaba parničnog postupka, propisanim članom 182., tačka 2. Zakona o parničnom postupku, na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti, na osnovu člana 194. Zakona o parničnom postupku, zbog kojih bi bilo nemoguće da se oceni njena zakonitost, izreka presude je jasna, razumljiva, nije u suprotnosti sa samom sobom ili sa navedenim razlozima u obrazloženju, a sadrži i dovoljno ubedljivih činjeničnih i pravnih razloga odlučujućim činjenicama za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari. Na pravilno utvrđeno činjenično stanje, koje se ne dovodi u sumnju žalbenim navodima, jer su odlučne činjenice utvrđene sigurnim dokazima, prvostepeni sud je pravilno primenio i materijalno pravo”.

25. Zaposleni su izjavili reviziju Vrhovnom sudu *“zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se presude preinače i da se zahtev [zaposlenog] usvoji ili da se ukinu i da se predmet vrati prvostepenom sudu”.*

26. Vrhovni sud Kosova (npr. u slučaju prvog zaposlenog R. GJ., Rev. br. 379/2011 od 2. maja 2013. god.) usvojio je kao osnovane zahteve revizije zaposlenih i preinačio presude prvostepenog i drugostepenog suda. Vrhovni sud je obrazložio na sledeći način:

“Vrhovni sud Kosova je, nakon razmatranja pobijene presude u smislu člana 215. Zakona o parničnom postupku (ZPP), našao: Revizija je osnovana.

...

Vrhovni sud Kosova je, polazeći od tako utvrđenog stanja stvari, našao da izneto pravno stanovište nižestepeni sudova ne može da se prihvati kao pravilno i zakonito, jer je, prema oceni ovog Suda, na tako utvrđeno činjenično stanje, pogrešno primenjeno materijalno pravo, kada su oba suda zaključila da je tužbeni zahtev tužioca [zaposlenog] neosnovan i kao takvog i odbili, zbog čega je valjalo usvojiti reviziju tužioca [zaposlenog] kao osnovanu, preinačiti pobijene pesude i usvojiti tužbeni zahtev tužioca kao osnovan, kao što je opisano u izreci ove presude.

Vrhovni sud Kosova ocenjuje da su nižestepeni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo kada su našli da je zakonita odluka tuženog [zaposlenog] o raskidu ugovora o radu, jer iz dokaza koji se nalaze u spisima predmeta i obaveštenja o raskidu ugovora o radu, (npr. u slučaju prvog zaposlenog R.GJ. Rev. br. 379/2011 od 2. maja 2013. god.), ne proizilazi da je tuženi [zaposleni], pre donošenja osporenih odluka, postupio u skladu sa članom 8.4 (a), (b) Pravilnika br. 3 o operacijam distrikata u EKK, na osnovu kojeg je propisano da će menadžer distrikta zakazati sastanak sa navedenim zaposlenim, u cilju uručivanja pismenog obaveštenja o

otpuštanju zaposlenog i daće usmeno objašnjenje o razlozima otpuštanja. Ukoliko je zaposleni obavešten o sastanku, a uprkos tome ne prisustvuje istom, menadžer distrikta može da postavi obaveštenje na oglasnoj tabli kancelarije distrikta i takav postupak će se smatrati kao obaveštenje u cilju raskida ugovora o radu. Prema tački (b) istog člana, propisano je da, ukoliko je zaposleni član sindikata, on ima pravo da predstavnik sindikata prisustvuje sastanku. Takođe, tuženi [podnosilac zahteva] prilikom donošenja obaveštenja o prekidu radnog odnosa, nije postupio u skladu sa članom 11.5 (b) Uredbe br. 2001/27 o Osnovnom zakonu o radu na Kosovu.

Nižestepeni sudovi su pogrešno primenili materijalno pravo kada su njihove presude zasnivali na činjenici koja je utvrđena zapisnikom sa sastanka menadžera distrikta i zaposlenog, (npr. u slučaju prvog zaposlenog R.GJ. - zapisnik br. 531 od 25. marta 2010. god.), jer iz ovog zapisnika proizilazi da je ovaj sastanak u vezi sa dostavljanjem poslednje pismene opomene, dana 25.03.2010. god., u skladu sa članom 8.3 i nije u vezi sa obavezama tuženog [podnosilac zahteva], propisanim članom 8.4 (a) i (b) gore navedenog pravilnika tuženog, pošto je u ovom slučaju za tužioca [zaposlenog], zbog nezadovoljavajućih rezultata na poslu za oktobar 2010. godine, trebalo je da se primeni član 8.4 a) i b) gore navedenog pravilnika.

Vrhovni sud Kosova ocenio je kao osnovane navode tužioca (zaposlenog) podnete u reviziji da su nižestepeni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo o raskidu ugovora o radu, jer zbog ovih povreda tuženi (zaposleni) nije vodio disciplinski postupak, obzirom da na osnovu odredaba člana 112. Zakona o radnim odnosima na Kosovu, br. 12/1989, koji je bio primenljiv na osnovu UNMIK Uredbe br. 1999/24, do stupanja na snagu Zakona o radu Republike Kosova, br. 03/L-212, u decembru mesecu 2010. god., koji odredbom člana 99.1 ukida UNMIK Uredbu br. 2001/27 o Osnovnom zakonu o radu na Kosovu, Zakon o radnim odnosima SAPK Kosova, iz 1989. god., i Zakon o radu, iz 1977. god., odgovarajućim amandmanima propisuje da ovlašćeni organi imaju obavezu da podnesu zahtev za pokretanje disciplinskog postupka u roku od osam dana, nakon saznanja o povredama radne obaveze, ili o nekim drugim povredama radne discipline i o izvršiocu, dok je odredbom člana 113., stav 2. propisano da pre nego što izrekne disciplinsku meru otpuštanja s posla, poslovodni organ, odnosno zaposleni sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, ima obavezu da sasluša radnika.

U članu 11. ugovora o radu, zaključenog između tužioca [zaposlenog] kao zaposlenog i tuženog [podnosilac] kao poslodavca, propisano je da se ugovor o radu raskida prema članovima 67, 68, 69 i 70. Zakona o radu na Kosovu, kolektivnom sporazumu i Pravilniku o radu EKK.

Članom 24. opšteg kolektivnog ugovora propisano je da disciplinsku komisiju imenuje poslodavac, odnosno nadležni organ, opštim aktom poslodavca, dok je tuženi [podnosilac] Pravilnikom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti, donetim 10.10.2006. god., u II delu ovog pravilnika detaljno propisao odredbe za primenu disciplinskog postupka, koji nije ukinut Pravilnikom br. 3, od 30.11.2009. god. Takođe, nijednom

odredbom Uredbe br. 2001/270 Osnovnom zakonu o radu na Kosovu, nije ukinut Zakon o radnim odnosima, br. 12/1989 SAPK.

Vrhovni sud Kosova je, iz iznetih razloga, kao i podataka koji se nalaze u spisima predmeta, našao da je tužbeni zahtev tužioca [zaposleni] u potpunosti osnovan i zbog toga što su nižestepeni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo, valjalo je obe presude nizestepenih sudova preinačiti i tužbeni zahtev tužioca kao takav usvojiti, kao u izreci ove presude”.

Navodi podnosioca

27. Podnosilac zahteva tvrdi da “[S]ud je sudio na osnovu zakona koji nisu bili na snazi, stoga, njegova presuda je nezakonita i nepravična i kao takva se mora ukinuti. EKK AD zna da Ustavni sud Kosova ne postupa kao sud četvrtog stepena, ali ima ustavnu nadležnost da ukine - poništi svaki pravni akt bilo kojeg organa za koji utvrdi da je povredio zakonske odredbe, kao i odredbe Ustava, a u ovom slučaju uopšte nije sporno da su povređene zakonske odredbe, primenom drugih zakona i akata koji nisu bili na snazi”.
28. Dakle, podnosilac zahteva tvrdi da su osporenom odlukom prekršena njegova ustavna prava garantovana članovima 31. i 102.3 Ustava, kao rezultat povrede člana 214.2 Zakona o parničnom postupku.
29. Dakle, podnosilac zahteva tvrdi da “zasnivajući se na odredbama člana 113.7 i 21. 4 Ustava Republike Kosova, ima zakonsko pravo da traži ocenu zakonitosti odluke javnih organa, obzirom da su iscrpljeni svi pravni lekovi, stoga traži od Ustavnog suda Kosova da, nakon razmatranja zahteva, isti usvoji kao osnovan, poništavajući presudu Vrhovno suda Kosova, Rev. br. 379/11, od 2. maja 2013. god., Rev. br. 192/13, od 3. oktobra 2013. god., Rev. br. 244/13, od 8. oktobra 2013. god., Rev. br. 192/13, od 3. oktobra 2013. god., Rev. br. 246/13, od 1. oktobra 2013. god., Rev.br. 271/13, od 31. novembra 2013. god.”
30. Osim toga, na osnovu podnetih dokumenata, podnosilac zahteva tvrdi “Sudska odluka ne može biti zakonita, nepristrasna i pravična kada se primenjuju odredbe zakona koji nije bio na snazi. Ako je princip suđenja na osnovu više povoljnih zakona za stranku bio ustavan bez poštovanja aspekta vremena, tada bi se u pravnom i ustavnom sistemu države stvorila konfuzija i pravna nesigurnost”.
31. Dakle, podnosilac zahteva tvrdi “Pogrešna primena materijalnog prava od strane suda dovela je do povrede prava poslodavca garantovanih Ustavom da bude jednak pred zakonom, princip garantovan odredbama člana 24. Ustava, kao i do povrede ljudskih prava i osnovnih sloboda propisanih odredbama člana 21.4 Ustava, time što je presudom nametnuo poslodavcu sa kim će ostati u ugovorenom odnosu u uslovima slobodne ekonomije tržišta propisanim odredbama člana 10. Ustava”.
32. Pored toga, podnosila zahteva tvrdi da “Vrhovni sud Kosova, u identičnim predmetima koji se tiču raskida ugovora o radu na određeno vreme, zauzima dijametralno suprotna stanovišta, tako što nekad primenjuje odredbe člana

112, Zakona o radnim odnosima (Službeni list SAP Kosova br. 12/89), a nekad odredbe Osnovnog zakona o radu na Kosovu, Uredba UNMIK-a br. 2001/27”.

33. Kako bi potkrepio svoju tvrdnju, podnosilac zahteva se poziva na presudu Vrhovnog suda Rev. br. 379/11 od 2. maja 2013. god., u slučaju prvog zaposlenog R. GJ., gde je Vrhovni sud primenio odredbe člana 112. i 113.2 Zakona o radnim odnosima Kosova (Socijalistička Autonomna Pokrajina Kosovo, br. 12/89), dok u drugom slučaju, presuda Rev. br. 310/12 od 22. aprila 2013. god., Vrhovni sud smatra da su odredbe člana 11.1 i 11.4 Uredbe UNMIK-a br. 2001/27 pravilno primenjene.
34. Podnosilac zahteva dalje tvrdi da *"koje će se odredbe primenjivati nakon stupanja na snagu Zakona o radu na Kosovu, objašnjava Uredba UNMIK-a br. 2001/27 u pogledu radnog odnosa svojim pravnim stanovištem i to su objasnili svi okružni sudovi, a i Okružni sud u Peci, presudama koje pripadaju ovoj oblasti, presudom Ac. br. 176/09, Vrhovni sud Kosova u presudi Rev. br. 106/2010, Posebna komora Vrhovnog suda Kosova u presudi ASC-09-0014 od 26. maja 2011. god" [...]*.
35. Stoga, podnosilac zaključuje, pitajući:
- "Zašto je Vrhovni sud već 12 godina primenjivao odredbe Osnovnog zakona o rada na Kosovu, Uredba UNMIK-a br. 2001/27, dok je 2013. godine promenio stanovište i odlučio da primenjuje zakonske odredbe Zakona o radnim odnosima SAP Kosova, Službeni list br. 12/89 [...]"?*
 - "[...] Zar nisu povređena ustavna prava svim onim strankama do 2013. godine kada se u njihovim predmetima odlučilo na osnovu odredaba Uredbe UNMIK-a br. 2001/27?"?*
 - "Zar se na stvara pravna nesigurnost donošenjem kontradiktornih odluka suda u identičnim predmetima?"*
 - "Da li se stvorila pravna nesigurnost?"?*
 - "Zar se ne stvara nejednakosti pred zakonom, zar nije učinjena povreda ustavnog principa Jednakost pred zakonom propisan odredbama člana 24. Ustava Republike Kosova, obzirom da se presudama Vrhovnog suda, u identičnim predmetima (u istim stvarima), za jedne odlučuje pozitivno a za druge negativno”.*

Prihvatljivost zahteva

36. Sud prvo ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom.
37. U tom smislu, Sud se poziva na član 113 i 21. Ustava.

Član 113 [Jurisdikcija i Ovlašćene Strane]

- 1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*
(...)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.

Član 21 [Opšta Načela]

(...)

4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.

38. Sud se poziva i na član 48. Zakona, koji propisuje:

Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.

39. Pored toga, Sud uzima u obzir i pravilo 36. (1) c) i pravilo 36. (2) Poslovnika, koje propisuje:

*“36 (1) “Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:
c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.*

36 (2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključí:

- a) da zahtev nije prima facie opravdan;*
- b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava;*
- c) da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagarantovanih Ustavom, ili*
- d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.”*

40. Sud primećuje da podnosilac zahteva uglavnom navodi: (a) povredu principa pravne sigurnosti, (b) povredu članova 31. i 102.3 Ustava i povredu zakonskih odredbi.

41. Pre nego što se upusti u navode podnosioca zahteva, Sud ponavlja da je rešio nekoliko slučajeva o radnim sporovima, tačnije KI26/09, KI39/09, KI70/10 i KI25/10.

42. U slučaju KI26/09 (Vidi slučaj KI 26/09, podnosilac zahteva *Ekrem Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 14. decembra 2010. god.), podnosilac zahteva tvrdi da su presudom Vrhovnog suda od 24. januara 2006. god., povređena njegova ustavna prava, jer je usvojen zahtev poslodavca i preinačene su odluke Opštinskog suda u Prištini i Okružnog suda u Prištini, kojima je tužba podnosioca odbijena kao neosnovana. Pravno obrazloženje Vrhovnog suda zasnovano je na činjenici da je obaveštenje u kome se navode razlozi za raskid ugovora o radnom odnosu dostavljeno zaposlenom, dovoljno i u skladu sa Uredbom UNMIK-a (2001/27), koja je imala prvenstvo nad svim drugim zakonodavnim aktima koji nisu bili u skladu sa istom. Ustavni sud je utvrdio da

je zahtev podnosioca neprihvatljiv, jer nije *ratione temporis* u skladu sa Ustavom.

43. U slučaju KI39/09 (Vidi slučaj KI39/09, podnosilac zahteva *Avni Kumnova*, presuda od 3. novembra 2011. god.), podnosilac zahteva tvrdi da su presudom Vrhovnog suda od 27. maja 2009. god., povređena njegova ustavna prava, jer je Vrhovni sud utvrdio da su nižestepeni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo, pošto je u ovom slučaju primenjen član 11.2 Uredbe UNMIK-a br. 2001/27, poslodavac dužan samo da pismeno obavesti radnika o njegovoj nameri da raskine ugovor o radu i da to obaveštenje mora sadržati i razloge za raskid ugovora. Vrhovni sud smatra da: "*prema odredbama Uredbe UNMIK-a br. 2001/270 Osnovnom zakonu o radu na Kosovu*", je predviđeno da do raskida ugovora o radu može doći i bez obaveze pokretanja disciplinskog postupka i da je poslodavac, u slučajevima ozbiljne povrede obaveza iz radnog odnosa ili nezadovoljavajućeg vršenja obaveza od strane radnika, obavezan jedino da obavesti radnika o nameri raskida ugovora o radu i da to obaveštenje treba da sadrži i razloge za raskid ugovora, kao što je "Ibar-Lepenac" i učinio. Ustavni sud je utvrdio da ustavna prava podnosioca zahteva nisu bila povređena.
44. U slučaju KI70/10 (Vidi slučaj KI70/10, podnosilac zahteva *Fatime Kabashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. novembra 2011. god.), podnosilac zahteva tvrdi da je presuda Vrhovnog suda od 27. maja 2009. god., povredila njena ustavna prava, jer je 30. juna 2010. god., Vrhovni sud poništio presude Okružnog i Opštinskog suda i odbio tužbu podnosioca zahteva kao neosnovanu, navodeći da su niže instance pogrešno utvrdile činjenično stanje kao i pogrešno primenile materijalno pravo (Rev. I. br. 28/2010). Prema stavu Vrhovnog suda, podnosilac zahteva je bio odsutna sa posla bez odobrenja, iako je dan ranije bila obaveštena da je njen zahtev za neplaćeno odsustvo sa posla odbijen. Vezano sa materijalnim pravom, Vrhovni sud je naglasio da su UNMIK Uredba 2001/36 i Administrativno naređenje 44/2004 bili primenjivi umesto UNMIK Uredbe 2001/27. Ustavni sud je proglasio zahtev neprihvatljivim, jer podnosilac zahteva nije potkrepila svoju žalbu u vezi sa navodnim povredama, niti je iscrpela sva pravna sredstva na raspolaganju prema primenljivim zakonima.
45. U odnosu na tvrdnje podnosioca zahteva o povredi principa pravne sigurnosti, jer je Vrhovni sud u identičnim slučajevima za nekog odlučio pozitivno, a za nekog negativno, Sud ponavlja da je u slučaju KI25/10 (Vidi slučaj KI25/10, podnosilac zahteva *Kosovska agencija za privatizaciju*, presuda od 31. marta 2011. god.), Sud utvrdio:

“ ...

57. Štaviše, Sveobuhvatni plan za rešavanje statusa Kosova, čije zakonske odredbe imaju prednost u odnosu na sve ostale zakonske odredbe Kosova, predviđa u Aneksu V [Sistem prava], član 1.1 jasno navodi "Vrhovni sud prilikom rešavanja žalbi podnesenih u skladu sa zakonom, garantuje jednoobraznu primenu zakona." Prema tome Posebna komora, kao deo Vrhovnog suda, je u obavezi da poštuje ove odredbe.

58. Na kraju, član 145. [Kontinuitet međunarodnih sporazuma i primenljivog zakona] previđa da "Primenljivi zakon na dan stupanja na snagu ovog Ustava nastavlja da se sprovodi, dok god je u saglasnosti sa ovim Ustavom i dok god se ne ukine, zameni ili izmeni u saglasnosti sa ovim Ustavom." Kao poslednji tumač Ustava, Sud zaključuje da primenljivo pravo na dan stupanja na snagu Ustava pokriva Pravilnike UNMIK-a, kao i Administrativna rešenja izdata od strane SSSP-a pre 15. juna 2008. godine. U saglasnost sa članom 145., Pravilnikom i Administrativnim uputstvima, kao i ostalim primenljivim pravom ce nastaviti da se sprovodi samo ako je u saglasnosti sa Ustavom dok se sprovodi, zamenjuje se ili se menja u saglasnosti sa Ustavom".

“ ...

46. Međutim, Sud primećuje da u skladu sa principom supsidijarnosti, podnosilac zahteva treba da pokrene navodnu ustavnu povredu pred redovnim sudovima kako bi pre svega obezbedio poštovanje osnovnih prava sadržanih u Ustavu.
47. U tom smislu, Sud primećuje da podnosilac zahteva nije pokrenuo pred Vrhovnim sudom ustavnu povredu neusaglašenih principijelnih stavova o identičnim pitanjima koje primenjuje Vrhovni sud u vezi sa identičnim pitanjima za nekog odlučujući pozitivno, a za drugog negativno, koji bi prema podnosiocu zahteva stvorili pravnu nesigurnost.
48. Sud dalje primećuje da je 28. avgusta 2013. god., podnosilac zahteva dostavila pismo predsedniku Vrhovnog suda, putem kojeg je tražila usaglašenost principijelnih stavova za identična pitanja. Podnosilac zahteva je naime tražila od predsednika Vrhovnog suda "da nam predloži koji postupak bi EKK trebalo da preduzme da bi popravio posledice izazvane gore navedenom presudom". Međutim, ovaj zahtev je trebao da se pokrene od strane podnosioca zahteva tokom postupka razmatranja slučaja, a ne nakon što je presuda Vrhovnog suda doneta, tj. 2. maja 2013. god.
49. U vezi sa tvrdnjama podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], Sud primećuje da podnosilac nije pojasnila kako je i zašto osporena odluka "primenom drugih akata koji nisu bili na snazi", povredila ovo ustavno pravo.
50. Sud podseća da pravo na pravično i nepristrasno suđenje obuhvata više elemenata i predstavlja ključne komponente u zaštiti osnovnih prava pojedinca od povreda potencijalno počinjenih od strane sudova ili javnih organa njihovim odlukama.

51. U tom smislu, Sud se poziva na član 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] Ustava, koji propisuje:
- "1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih."*
52. Član 6. Evropske konvencije za ljudska prava (EKLJP) takođe propisuje da:
- "Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obveza (...), svako ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred neovisnim i nepristranim, zakonom ustanovljenim sudom"*.
53. U tom smislu, Sud primećuje da podnosilac zahteva ne objašnjava tačno kako i zašto tvrdnja *"primenom drugih akata koji nisu bili na snazi"* potkrepljuje ustavnu povredu njenih osnovnih prava na pravično i nepristrasno suđenje. U stvari, podnosilac zahteva zaključuje samo da *"u ovom slučaju uopšte nije sporno da su povređene zakonske odredbe, primenom drugih zakona i akata koji nisu bili na snazi"*.
54. Štaviše, gore navedeni citat iz odluke Vrhovnog suda ukazuje da je osporena oduka pružila široko i sveobuhvatno obrazloženje činjenica slučaja i njenih nalaza.
55. Osim toga, nezadovoljstvo odlukom ili samo navođenje članova ili odredaba Ustava nije dovoljno da podnosilac zahteva izgradi tvrdnju o ustavnoj povredi. Kada se tvrde povrede Ustava, podnosilac zahteva mora da obezbedi ubedljiv i dobro obrazložen argument kako bi se zahtev smatrao osnovanim.
56. Kao rezime, Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepela i dokazala da je Vrhovni sud sudeći *"na osnovu zakona koji nisu bili na snazi"*, navodno povredio njena ustavna prava.
57. Podnosilac zahteva tvrdi i povredu člana 102.3 Ustava koji propisuje da *"sudovi sude na osnovu Ustava i zakona"*. Sud smatra da podnosilac zahteva nije pružila nikakav argument, niti je predstavila ikakav dokaz da Vrhovni sud nije poštovao navedenu odredbu. Dakle, Sud nalazi da podnosilac zahteva još jednom nije uspela da argumentuje povredu takvih prava predviđenih Ustavom u gore navedenom članu 102.3 Ustava.
58. Pored toga, podnosilac zahteva navod *"povredu zakonskih odredaba"*. Sud smatra da su takve povrede zakonske prirode. Dakle, Sud nalazi da one ne predstavljaju ustavni osnov povrede osnovnih prava garantovanih Ustavom.
59. U stvari, Sud ne razmatra odluke redovnih sudova po pitanju zakonitosti, niti razmatra tačnost činjenica, osim ako ne postoji jasan i ubedljiv dokaz da su takve odluke donete na očigledno nepravičan i proizvoljan način.
60. Štaviše, nije dužnost Suda da odlučuje da li Vrhovni sud pravilno razmatra argumente podnosioca prilikom rešavanja pravnih predmeta. To ostaje isključivo nadležnost redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (Vidi, mutatis mutandis, *Garcia Ruiz*

protiv Španije [VV], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud o ljudskim pravima [ESLJP] 1999-1.).

61. Dužnost Ustavnog suda je da oceni da li su tokom postupka redovnih sudova sudovi povredili neko osnovno pravo garantovano Ustavom.
62. Kao rezime, Sud ne može da primeti da su prema argumentima i dokazima osporene presude Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 379/11, od 2 maja 2013. god., Rev. br. 192/13, od 3. oktobra 2013. god., Rev. br. 244/13, od 8. oktobra 2013. god., Rev. br. 192/13, od 3. oktobra 2013. god., Rev. br. 246/13, od 1. oktobra 2013. god., Rev. br. 271/13, od 31. novembra 2013. god., donete na očigledno nepravičan i proizvoljan način. (Vidi rešenje o neprihvatljivosti Ustavnog suda Kosova slučaj KI185/13 od 10. februara 2014. god., i slučaj KI186/13 od 18. februara 2014. god.).
63. Kao rezultat toga, Sud nalazi da zahtevi podnosioca ne ispunjuju uslove prihvatljivosti, obzirom da podnosilac zahteva nije uspela da potkrepi svoju tvrdnju i nije podnela dodatne dokaze o navodnoj povredi od strane osporenih odluka.
64. Stoga, u skladu sa pravilom 36 (2) b) Poslovnika, zahtev podnosioca mora da se odbije kao očigledno neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36 (2) b) i pravilom 56 (2) Poslovnika, 8. maja 2014. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. Da dostavi ovu odluku stranama i objavi u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr. Enver Hasani